

MELDA TAŐKIN

**DENİZ YOLU İLE YOLCU TAŞIMA
SÖZLEŐMESİNDE TAŞIYANIN GEMİ
KAZASINDAN SORUMLULUĞU**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
İÇİNDEKİLER	IX
KISALTMALAR	XV
GİRİŞ	1

Birinci Bölüm

I. Deniz Yolu ile Yolcu Taşıma Sözleşmeleri ve Deniz Yolu ile Yolcu Taşımalarını Düzenleyen Hükümler	5
A. Genel Olarak Deniz Taşımaları ve Deniz Yolu ile Yolcu Taşıma Sözleşmeleri	5
B. Deniz Yolu İle Yolcu Taşımalarını Düzenleyen Hükümler	9
1. Deniz Yolu ile Yolcu Taşıma Sözleşmesinin Milletlerarası Hukuktaki Kaynakları	10
a. Milletlerarası Sözleşmeler	10
(1) Madrid Projesi ve 1961 Brüksel Sözleşmesi	12
(2) 1967 Brüksel Sözleşmesi	14
(3) 1974 Atina Sözleşmesi ve 1976 ve 1990 Protokolleri	16
i. Yolcuların ve Bagajlarının Deniz Yolu ile Taşınmasına dair Atina Sözleşmesi'ne Ek 1976 Protokolü	19

ii. Yolcuların ve Bagajının Deniz Yolu ile Taşınmasına dair 1974 Atina Sözleşmesi'nde Değişiklik Yapan 1990 Protokolü	20
(4) 2002 Atina Sözleşmesi ve Uygulanması için Gereken Şartlar	22
i. Genel Olarak.....	22
ii. Atina Sözleşmesi'nin Uygulanmasına İlişkin IMO Çekince ve Esasları.....	27
iii. 2002 Atina Sözleşmesinin Uygulanması	28
b. Avrupa Birliği Mevzuatı: Deniz Ulaşımı Güvenliği Üçüncü Paketi ve Deniz Yolu ile Yolcu Taşımalarında Taşıyanın Kazadan Doğan Sorumluluğuna İlişkin Avrupa Parlamentosu Düzenlemesi	39
2. Türk Hukuku.....	41
a. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu	42
(1) Genel Olarak.....	42
(2) Türk Ticaret Kanunu'nun Deniz Yolu ile Yolcu Taşıma Sözleşmesine İlişkin Hükümlerinin Uygulanması ...	45
i. Denizde ve Deniz Gemisi ile Taşıma	45
ii. Ücret	48
b. Kanunlar İhtilafı Hükümleri: Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun (MÖHUK)...	52
C. Türk Ticaret Kanunu'nda ve 2002 Atina Sözleşmesi'nde Genel Olarak Deniz Yolu İle Yolcu Taşıma Sözleşmesi; Sözleşmenin Tarafları ve Unsurları	54
1. Tanım, Sözleşmenin Kurulması ve Hukuki Niteliği	54
2. Sözleşmenin Tarafları ve Diğer İlgililer	57
a. Taşıyan	57
b. Fiili Taşıyan	60
c. Yolcu ve Taşınma Hakkının Devredildiği Diğer Kimseler.....	64

İkinci Bölüm

I. Taşıyanın Deniz Yolu İle Yolcu Taşıma Sözleşmesinden Doğan Borçları Ve Sorumluluğu İle Özel Olarak Gemi Kazasından Doğan Sorumluluk.....	69
A. Taşıyanın Sorumluluğu	69
1. Genel Olarak.....	69
2. Taşıyanın Borçları	70
a. Yolcuyu Sağ ve Salim Olarak Taşıma Borcu.....	71
b. Taşımayı Zamanında Yapma Borcu	73
c. Yolcu Beraberindeki Bagajı Taşıma Borcu.....	77
d. Sorumluluk Sigortası Yaptırma Borcu.....	80
B. Taşıyanın Gemi Kazasından Doğan Sorumluluğu	80
1. Genel Olarak.....	80
a. Gemi Kazası.....	83
(1) Tanım ve Kapsam	83
(2) Kazanın Meydana Geldiği Yer.....	90
b. Zarar	94
(1) Yolcunun Ölümü Halinde	96
(2) Yolcunun Bedensel Zarara Uğraması Halinde	97
(3) Bagaj Zıya ve Hasarı.....	99
i. Bagaj.....	99
ii. Zıya ve Hasar	108
iii. Manevi Zarar	111
c. Kusur	116
d. Nedensellik Bağı.....	120
2. Sorumluluğun Hukuki Niteliği	122
3. Üçüncü Kişilerin Sorumluluğu.....	126
a. Fiilî Taşıyanın Sorumluluğu.....	126
b. Taşıyanın Adamlarının Sorumluluğu	129
(1) Taşıyanın Adamlarının Belirlenmesi.....	129
i. Taşıyanın Maiyetinde Çalışanlar ve Temsilciler.....	132
(2) Sorumluluk	136

4. Taşıyanın Üçüncü Kişilerin Fiillerinden Sorumluluğu.....	137
a. Taşıyanın Fiilî Taşıyanın Fiillerinden Doğan Sorumluluğu.....	138
b. Taşıyanın Kendi Adamlarının ve Fiilî Taşıyanın Adamlarının Fiillerinden Sorumluluğu.....	142
5. Taşıyanın Sorumluluktan Kurtulması.....	146
a. Savaş, Düşmanlık, İç Savaş, İsyan Veya İstisnai Nitelikte, Kaçınılamaz ve Engellenmesi Mümkün Olmayan Nitelikteki Bir Doğa Olayı.....	148
b. Üçüncü Kişinin Kastı.....	153
c. Birlikte kusur.....	154
(1) Genel Olarak.....	154
(2) Yolcunun birlikte kusurunun taşıyanın sorumluluğuna etkisi.....	155
d. Sözleşmesel Hükümler.....	159
e. Zararı Bildirim Yükümlülüğü ve Bildirim Yapılmamasının Taşıyanın Sorumluluğuna Etkisi.....	162
f. Sözleşmede / Kanunda Öngörülen Süre İçinde Dava Açılmamış Olması.....	163

Üçüncü Bölüm

I. Taşıyanın Gemi Kazasından Doğan Sorumluluğunun Kapsamı ve Sorumluluk Davası.....	165
A. SORUMLULUĞUN KAPSAMI.....	165
1. Genel Olarak.....	165
2. Sorumluluğun Sınırlandırılması.....	167
a. Sorumluluğun Sınırlandırılmasında Esas Alınan Hesap Birimi ve Hesaplama.....	167
b. Sorumluluk Sınırları.....	171
c. Sorumluluk Sınırlarının Değiştirilmesi.....	176
d. Sorumluluğu Sınırlandırma Hakkından Faydalanabilecek Kişiler.....	179

3. Sorumluluğu Sınırlandırma Hakkının Kaybı	180
4. Sorumluluğun Sınırlandırılmasına İlişkin Diğer Sözleşmeler - Yarışan Hükümler.....	184
B. SORUMLULUK DAVASI.....	187
1. Hukuki Sebep.....	187
2. Davanın Tarafları.....	188
3. İspat Yüğü.....	188
4. Yetkili Mahkeme	189
5. Dava Süresi.....	190
6. Sigortacıya Doğrudan Başvuru Hakkı.....	195
SONUÇ.....	203
EK: ATHENS CONVENTION RELATING TO THE CARRIAGE OF PASSENGERS AND THEIR LUGGAGE BY SEA, 2002.....	211
KAYNAKÇA	239